

HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

Institutionen för Biovetenskap (IBI)

TENTAMEN

Kurs: Hållbar utveckling och miljölagstiftning G1F

Examinationsmoment: Salstentamen

Kurskod: BV306G

Högskolepoäng för examinationsmomentet: 5

Datum: 2025-06-09

Tentamenstid: 14:15-19:30

Ansvarig lärare: Jenny Lennartsson

Berörda lärare: Sonja Leidenberger

Hjälpmedel/bilagor: Miljöbalken, Miljöprövningsförordningen samt Förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Övrigt: Tentamen examinerar tre av kursens kursmål och frågorna är indelade utefter kursmålen.

- Anvisningar
- Ta nytt blad för varje lärare
 - Ta nytt blad för varje ny fråga
 - Skriv endast på en sida av papperet.
 - Skriv namn och personnummer på samtliga inlämnade blad.
 - Numrera lösbladen löpande.
 - Använd inte röd penna.
 - Markera med kryss på omslaget vilka uppgifter som är lösta.

Poänggränser - *Godkänd*: Minst 50 % av poängen för vart och ett av kursmålen, dvs för godkänt krävs minst: Kursmål 1: 8 poäng, Kursmål 2: 10 poäng, Kursmål 5: 7 poäng

Väl godkänd: Minst 50 % av poängen för vart och ett av kursmålen samt totalt minst 40 poäng (80 %) av totalt 50 poäng.

Skrivningsresultat bör offentliggöras inom 18 arbetsdagar

Lycka till!

Antal sidor totalt 4

Tenta 2025-06-09 Hållbar utveckling och miljölagstiftning (BV306G)

Kursmål 1, 2 och 5 examineras genom tentamen och frågorna är indelade utefter vilket kursmål de examinerar. Tentamen består av 19 frågor som totalt utgör 50 poäng. Tänk på att motivera dina svar och att ange lagstöd där så efterfrågas.

Lycka till!

Kursmål 1: Redogöra för Miljöbalkens syfte och huvuddrag, den svenska miljölagstiftningens uppbyggnad samt diskutera hur denna främjar en ekologisk hållbar utveckling.

Max = 16 p

Godkänd = 8 p

Fråga 1. Miljöbalkens portalparagraf är en av de viktigaste paragraferna i balken. (totalt 4,5 p)

- Var i miljöbalken finns portalparagrafen? Ange lagrum. (0,5 p)
- Vad anger portalparagrafen och varför är den viktig vid tillämpningen av miljöbalken? (2 p)
- De 16 nationella miljökvalitetsmålen är viktiga för miljöarbetet i Sverige. Förklara hur kopplingen mellan dessa miljökvalitetsmål och miljöbalken ser ut. (2 p)

Fråga 2. Allmänna hänsynsreglerna. Ange lagstöd i alla deluppgifter. (totalt 6 p)

- Var i miljöbalken finns de allmänna hänsynsreglerna? Varför är dessa regler särskilt viktiga och för vem gäller de? (2 p)
- Vem har bevisbördan för att dessa regler efterlevs? Ange även vilken internationell miljörettslig princip som denna utgångspunkt bygger på. (2 p)
- När är de allmänna hänsynsreglerna **inte** tillämpliga? Ge minst ett exempel. (2 p)

Fråga 3. Riksintressen kan pekas ut enligt två olika kapitel i miljöbalken. Det finns ett par avgörande skillnader mellan riksintressen som pekas ut med stöd av de olika kapitlen. (totalt 4 p)

- Vilka kapitel i miljöbalken reglerar utpekandet av riksintressen? (1 p)
- Vem ansvarar för att peka ut riksintressena enligt respektive kapitel? (1 p)
- Ibland kolliderar olika riksintressen. Hur vägs olika riksintressen mot varandra när de är oförenliga och vad styr vilket intresse som ges företräde? Ange lagstöd. (2 p)

Fråga 4. Ange vilka av följande lagar som är i kraft i dag? (1,5 p)

- a) Plan- och bygglagen
- b) Miljöskyddslagen
- c) Naturvårdslagen
- d) Lagen om kemiska produkter
- e) Skogsvårdslagen
- f) Hälsoskyddslagen

Kursmål 2: Förklara centrala begrepp och principer inom svensk miljö rätt samt ha kännedom om hur dessa tillämpas.

Max = 20 p

Godkänd = 10 p

Fråga 5. Områdesskydd regleras i 7 Kap. 2-22 §§. (2 p)

- a) Naturreservat är ett möjligt områdesskydd (4-8 §§) – Nämn två syften man har med ett naturreservat (1 p: 0,5 för varje rätt svar)
- b) Vem är beslutande myndighet för ett naturreservat? (1 p)

Fråga 6. Kryss i rätt påstående (antingen i frågehäftet eller svara på lösblad) om skötsel i naturreservat enligt miljöbalken? (2 p: rätt svar ger 0,5 p, fel svar ger - 0,5 p)

Påstående	Sant	Falskt
a) Markägare kan få ersättning när de genomför skötselåtgärder.		
b) Om det behövs för att tillgodose syftet med ett naturreservat, får kommunen inte förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla sådana intrång som att det inom området anläggs vägar, parkeringsplatser och vandringsleder.		
c) Beslut i frågan om bildande eller ändring av naturreservat får strida mot en detaljplan eller områdesbestämmelser enligt plan- och bygglagen.		
d) Länsstyrelsen kan besluta att vissa åtgärder ska utföras i naturreservatet, till exempel slåtter eller viss röjning, för att tillgodose syftet med reservatet.		

Fråga 7. En annan form av områdesskydd är biotopskyddsområde (7. Kap. 11 §). Det används för små mark- och vattenområden, så kallade "biotoper". Nämn två exempel på A-biotoper. (1 p: 0,5 p för varje exempel).

Fråga 8. Miljöskyddsområde (7. Kap 19-20 §§) finns det inte många av i Sverige. (2 p)

- a) Vad är syfte med ett miljöskyddsområde? (1 p)
- b) Nämn ett av de två områden som hittills har inrättats. (1 p)

Fråga 9. Kapitel 8 i miljöbalken innehåller bestämmelser om skydd för biologisk mångfald. Vilka paragraf behandlar skydd mot främmande arter och när började skyddet efter EU-förordningen 2014 gälla i Sverige? (1 p)

Fråga 10. Begreppet "olägenhet för människors hälsa" har diskuterats flera gånger på kursen. Förklara vad detta begrepp innebär samt redogör för vad man utgår ifrån när man bedömer om olägenhet för människors hälsa har uppstått eller inte? Ange lagstöd. (3 p)

Fråga 11. Lantbrukare Svensson planerar att starta mjölkproduktion på sin gård och har tänkt införskaffa en djurbesättning på 150 mjölkkor. Han behöver därför ta reda på vissa uppgifter samt vad som gäller för den planerade verksamheten.

Hjälp Svensson att ta reda på nedanstående uppgifter samt ange lagstöd (totalt 5 p):

- a) Vilken verksamhetstyp gäller (A, B eller C)? (1 p)
- b) Vilken är verksamhetskod? (1 p)
- c) Krävs anmälan eller tillstånd för verksamheten? (1 p)
- d) Vilken myndighet ska man i så fall ansöka/anmäla till? (1 p)
- e) Vilken myndighet är tillsynsmyndighet? (1 p)

Fråga 12. Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen har fattat ett beslut om en miljöfarlig verksamhet med stöd av 9 kap. miljöbalken.

- a) Ange till vilka domstolar som detta beslut kan överklagas. (1 p)
- b) Vad menas med att det krävs "prövningstillstånd"? (1 p)

Fråga 13. Vad är syftet med att göra en miljöbedömning? Ange lagrum. (2 p)

Kursmål 5: Uppvisa kunskap om grunderna i internationell miljö rätt och särskilt redogöra för den svenska miljölagstiftningens koppling till EU:s miljöbestämmelser.

Max = 14 p

Godkänd = 7 p

Fråga 14. I Sverige bör en internationell överenskommelse inte tillämpas direkt av statliga myndigheter. Istället är det nödvändigt att överenskommelsen först överförs till svensk lag. Detta kan genomföras på tre olika sätt. Vilka? (3 p)

Fråga 15. Ge exempel på en internationell överenskommelse som rör miljö/natur. (1 p)

Fråga 16. *Bästa möjliga teknik* är en internationell miljörettslig princip som återfinns i miljöbalken. Var i miljöbalken regleras "bästa möjliga teknik" och vad innebär kravet? Kan kravet ställas lägre än så? (3p)

Fråga 17. Vad kallas EU:s nätverk för skydd av natur? (1p)

Fråga 18. Förklara kortfattat vad REACH är för något? (1 p)

Fråga 19. Fördrag, förordningar och direktiv är tre olika rättskällor inom EU. (5 p)

- a) Vilka av dessa rättskällor är primära respektive sekundära? (1,5 p)
- b) Pondera att en ny EU-förordning träder i kraft den 1:a augusti i år. Den nya förordningen strider mot några bestämmelser i miljöbalken. Hur kommer det påverka tillämpningen av miljöbalken? (1,5 p)
- c) Förklara vad EU-direktiv innebär och redogör även för på vilka sätt direktiven påverkar Sverige och vår nationella miljölagstiftning samt hur direktiven skiljer sig från förordningarna. (2 p)